

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 260/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen äitiysavustuksen turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hilikka Kempin /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 260/2024 vp:

Milloin äitiysavustukseen tulee korotus vastamaan nykyistä hintakehitystä,

onko äitiyspakkaukseen tulossa korotusta turvaamaan äitiysavustuslain henki ja tarkoitus,

miten turvaatte äitiyspakkauksen sisällön vastaamaan äitiysavustuslain henkeä ja tarkoitusta ja

miten äitiysavustusta tulisi kehittää vastaamaan äitiysavustuslain henkeä ja tarkoitusta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Äitiysavustus on tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa ja perheiden tukemista. Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa (477/1993) ja valtioneuvoston asetuksessa äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta (885/2002). Äitiysavustuslain mukaan avustuksen tarkoituksena on sekä vanhemman että lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Äitiysavustus suoritetaan joko äitiyspakkauksena tai rahana. Kansaneläkelaitos määrää avustuksen saajan ja vastasyntyneen lapsen tarve huomioon ottaen äitiyspakkauksen sisällöstä. Näin ollen jo lainsäädännönkin mukaisesti äitiyspakkauksen tulee olla äidin ja vastasyntyneen tarpeita vastaava.

Äitiyspakkauksen tuotevalikoimassa laatu ja kestävyys on nostettu keskiöön. Tänä vuonna pakkaus sisältää 39 tuotetta ja aiempaa enemmän säädettäviä vaatteita. Samalla pakkauksesta on vuosien mittaan tullut yhä ekologisempi kokonaisuus. Kelan mukaan noin kaksi kolmasosaa synnyttäjistä valitsee äitiyspakkauksen. Asiantuntijaelimenä äitiyspakkauksen tuotteiden valinnassa toimii Kansaneläkelaitoksen nimeämä äitiysavustusraati. Äitiyspakkauksen tuotteet valitaan vuosittain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaisella avoimella hankintamenettelyllä.

Äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaan äitiysavustuksen määrä on 170 euroa verottomana kutakin syntynyttä lasta kohden. Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy tai adoptoidaan samanaikaisesti useampi lapsi.

On tärkeää, että äitiysavustusta koskevan lainsäädännön tarkastelua ja kehittämistä tehdään sosiaali- ja terveysministeriössä jatkossakin. Hallitus on sitoutunut eri keinoin vahvistamaan lapsi- ja perhemyönteisyyttä yhteiskunnassa. Yhtenä keinona sosiaali- ja terveysministeriö on kesäkuussa 2024 asettanut työryhmän valmistelemaan väestöpoliittista ohjelmaa.

Helsingissä 12.7.2024

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen